

Postup sklizně obilnin a řepky v České republice k 18. srpnu 2024

20. 08. 2024

7. žňové hlášení k 19. srpnu 2024

19. 8. 2024 - Letošní žně spějí ke svému závěru. Teploty uplynulého týdne byly extrémně vysoké, a tak se tento týden jistě stane nejteplejším týdnem letošního roku. Extrémní teploty doprovázely především ke konci týdne četnější bouřky s přívalovými srážkami, které postupovaly napříč republikou. Vyšší úhrny srážek v neděli však přinesly mírné ochlazení, a tak posledních necelých 4,3 tis. hektarů budou muset zemědělci dosekávat, a to především na západě země, o trochu později, po vyschnutí porostů. S tímto rázem počasí se zemědělci museli potýkat v průběhu celé letošní sklizně, kdy vysoké teploty střídaly vydatnější srážky doprovázené bouřkami. I přesto je průběh letošní sklizně jedním z rychlejších, loni touto dobou bylo sklizeno pouze 85,46 % ploch základních obilnin a na 97,46 % ploch řepky olejky. Zato podobný rychlý postup žní jsme zaznamenávali v létě roku 2022.

Ve 33. týdnů, podle sedmého šetření Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) k 18. 8. 2024 je sklizeň základních obilnin a řepky olejky téměř ukončena, a tak je toto žňové hlášení zároveň posledním letošním. Zbývá sklidit v celé ČR zhruba 4 257 ha ploch obilnin, tj. 0,35 % ploch (sklizeno 99,65 %) a posledních 38 ha řepky olejky (sklizeno 99,99 % ploch).

Zcela ukončenou sklizeň obilnin a řepky olejky mají kraje Jihomoravský, Olomoucký, ale i Kraj Vysočina. Naopak nejvíce ploch (procenticky) zůstává, jako tradičně, sklidit v kraji Libereckém, a to 1 254 ha (92,79 % sklizených ploch) a v kraji Karlovarském, kde zbývá sklidit zhruba 835 ha, tj. 95,63 % sklizených ploch. V kraji Plzeňském je sklizeno 99,10 % ploch, ale zbývá sklidit ještě 926 ha.

Celková produkce obilovin zatím dosahuje výše 7 066 tis. tun při dosaženém průměrném hektarovém výnosu 5,86 t/ha. Při porovnání s loňským průměrným výnosem základních obilovin, ten letošní je zhruba o 2,2 % nižší, tj. o 0,13 t/ha. Přesto takto vysoká předpokládaná sklizeň základních obilovin letošního roku je dostačující pro zajištění domácí spotřeby obilovin, která se dlouhodobě pohybuje ve výši kolem 5 000 tis. tun.

Pšenice ozimá je sklizena na 99,85 % ploch, zbývá sklidit ještě 1 098 ha. Produkce při průměrném výnosu 6,23 t/ha zatím dosahuje 4 649 tis. tun.

Nejmenší plochu ke sklizni z obilnin má pšenice jarní, které zbývá sklidit zhruba 147 ha (sklizená plocha 99,39 %). Při průměrném výnosu 4,72 t/ha činí produkce zatím 113 tis. tun.

Ječmene ozimého zbývá sklidit posledních 307 ha (99,76 % sklizených ploch), produkce je zatím na hodnotě 694 tis. tun a průměrný výnos dosahuje 5,47 t/ha.

Ječmen jarní je sklizen na 99,76 % ploch, zbývá sklidit skoro 462 ha, produkce činí přes 1 mil. tun, přesněji je na 1 059 tis. tun, a to při průměrném výnosu 5,59 t/ha.

Žita zbývá sklidit zhruba 160 ha, je sklizen z 99,34 % ploch. Při průměrném výnosu 4,67 t/ha je produkce zatím na úrovni 113 tis. tun.

Oves, s druhým nejnižším procentem sklizených ploch, tj. 98,13 %, zbývá sklidit ještě 985 ha. Produkce zatím činí skoro 218 tis. tun a průměrný výnos dosáhl hodnoty 4,22 t/ha.

Nejpomaleji probíhá sklizeň triticales, nebo-li žitovce, křížence pšenice a žita. Je sklizen 97,50 % ploch, zbývá tak sklidit největší plochu, a to 1 099 ha, tj. téměř stejně jako u pšenice ozimé. Průměrný výnos 5,12 t/ha dosud poskytuje produkci ve výši 220 tis. tun.

Produkce řepky olejky dosahuje 961 tis. tun při průměrném výnosu 2,80 t/ha. Sklidit zbývá posledních 38 ha v kraji Karlovarském, v okrese Cheb.

Žně 2024 – postup sklizně celá ČR

Stav k 19. srpnu 2024	PŠENICE OZIMÁ	PŠENICE JARNÍ	JEČMEN OZIMÝ	JEČMEN JARNÍ	ŽITO	OVES	TRITICALE	OBILOVINY CELKEM	ŘEPKA
Celkově ke sklizni (ha)*	747 506	24 101	127 125	189 994	24 301	52 618	44 048	1 209 693	343 380
Sklizeno ke dni aktualizace (ha)	746 408	23 954	126 818	189 533	24 141	51 633	42 949	1 205 436	343 342
Podíl sklizených ploch (%)	99,85	99,39	99,76	99,76	99,34	98,13	97,50	99,65	99,99
Celkově sklizeno (t)	4 649 206	113 046	694 214	1 059 195	112 759	217 857	219 697	7 065 975	961 399
Průměrný výnos (t/ha)	6,23	4,72	5,47	5,59	4,67	4,22	5,12	5,86	2,80

Zdroj: SZIF; *ČSÚ.

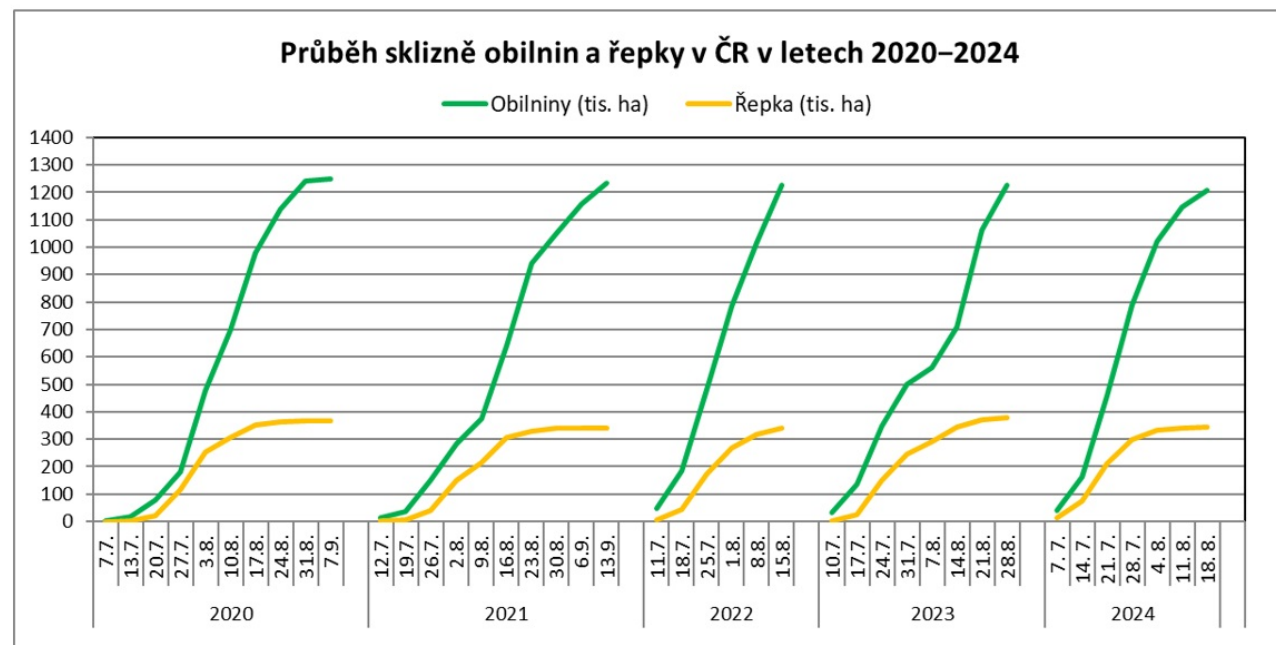
Poznámka: Obiloviny celkem zahrnují pouze uvedené obiloviny. U žita v Pardubickém kraji bylo sklizeno žito také na senáž a námel. Průměrný výnos zemědělských plodin byl před sklizní ovlivněn nepříznivými povětrnostními vlivy (kroupami).

Žně 2023 – postup sklizně celá ČR

Stav ke dni: 20. srpna 2023	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Žito	Oves	Triticale	Obiloviny celkem	Řepka
Celkově ke sklizni (ha)*	778 973	35 320	128 739	192 394	24 654**	42 997	42 008	1 245 085	379 943
Sklizeno ke dni aktualizace (ha)	668 836	25 124	128 601	173 098	17 903	22 534	27 952	1 064 049	370 279
Podíl sklizených ploch (%)	85,86	71,13	99,89	89,97	72,62	52,41	66,54	85,46	97,46
Celkově sklizeno (t)	4 444 919	118 897	838 985	914 643	95 208	88 902	153 807	6 655 361	1 275 132
Průměrný výnos (t/ha)	6,65	4,73	6,52	5,28	5,32	3,95	5,50	6,25	3,44

Zdroj: SZIF; *ČSÚ.

Poznámka: Obiloviny celkem zahrnují pouze uvedené obiloviny. **z toho 114 ha žita sklizeno na senáž.



Pátá zpráva o kvalitě obilovin sklizně 2024

Pšenice

K 16. 8. 2024 bylo v laboratoři Agrotestu fyto, s.r.o. analyzováno na kvalitu podle požadavků ČSN 461100-2 pro pšenici potravinářskou 294 vzorků pšenice. Analyzované vzorky byly sklizeny ve dnech 29. 6.–28. 7. 2024. Šlo o pšenici z krajů Středočeského (51 vzorků), Ústeckého (12 vzorků), Královéhradeckého (3 vzorky), Pardubického (14 vzorků), Vysočiny (1 vzorek), Jihomoravského (104 vzorků), Olomouckého (13 vzorků), Zlínského (55 vzorků) a Moravskoslezského (41 vzorků).

Z 294 vzorků pšenice vyhovělo 293 vzorků (99,7 %) požadavku na číslo poklesu (norma 220 s: min. 219 s, max. 434 s), 269 vzorků (91 %) vyhovělo na objemovou hmotnost (norma 76,0 kg/hl: min. 68,7,

max. 84,4 kg/hl), 248 vzorků (84 %) vyhovělo na obsah dusíkatých látek (norma 11,5 %: min. 9,6 %, max. 15,6 %), 245 vzorků (83 %) vyhovělo na sedimentační index (norma 30 ml: min. 15 ml, max. 71 ml).

Ze sklizně 2024 bylo na obsah DON a ZEA dosud analyzováno 93 vzorků z plánovaného počtu 100 vzorků pšenice. DON byl zjištěn u více než poloviny (62 %) z nich, u 7 vzorků byl obsah vyšší než 500 µg/kg a 3 vzorky přesáhly maximální limit 1000 µg/kg. Ve všech třech případech šlo o pšenici pěstovanou v Kraji Vysočina po předplodině kukuřici. ZEA byl dosud zjištěn u 11 vzorků (tj. u 12 %), jeden vzorek přesáhl maximální limit 100 µg/kg. Dosavadní výsledky ukazují, že úroveň kontaminace mykotoxiny DON a ZEA je vyšší než v loňském roce, avšak u většiny analyzovaných vzorků pšenice splňuje povolený maximální limit. Všechny nadlimitní hodnoty byly zaznamenány u pšenice pěstované po předplodině kukuřici.

Od 1. 7. 2024 došlo nařízením Evropské komise ke zpřísnění maximálního limitu pro obsah deoxynivalenolu (DON) v potravinářských obilovinách. Pro pšenici (s výjimkou pšenice tvrdé T. durum) a ječmen je nově nejvyšší možný obsah 1000 µg/kg (dříve 1250 µg/kg). Pro zearalenon (ZEA) se limit nezměnil a je 100 µg/kg.

Kvalita dosud analyzované pšenice, která byla sklizena do konce července, je s ohledem na číslo poklesu a objemovou hmotnost dobrá. Obsah dusíkatých látek je variabilní, průběžný průměr (12,4 %) je vyšší než výsledná hodnota v loňském roce (2023: 12,0 %), ve srovnání s průměrem předchozích 10 let je však nižší (průměr 2014–2023: 12,9 %). Také kvalita bílkovin je letos v průběžném průměru (37 ml) o něco lepší, než byla konečná hodnota v loňském roce (2023: 35 ml), nedosahuje však hodnot let 2014–2023, kdy se pohybovala mezi 40–46 ml s průměrem 42 ml. Úroveň kontaminace fuzáriovými mykotoxiny je ve srovnání s loňským rokem vyšší, naprostá většina vzorků pšenice však splňuje maximální platné limity.

Ječmen

K 19. 8. 2024 bylo ve Sladařském ústavu Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského, a.s. v Brně analyzováno 135 vzorků jarního ječmene podle požadavků ČSN 46 1100-5. Analyzované vzorky byly sklizeny ve dnech od 19. 6. do 4. 8. 2024 v kraji Jihomoravském (42 vzorků), Moravskoslezském (23 vzorků), Vysočina (22 vzorků), Olomouckém (16 vzorků), Středočeském (15 vzorků), Zlínském (14 vzorků), Plzeňském (1 vzorek), Pardubickém (1 vzorek), Ústeckém (1 vzorek).

Průměrný obsah dusíkatých látek v zrna ječmene byl 10,1 % (norma 10–12 %: min. 7,7 %, max. 13,1 %) a normě vyhovělo 43 % vzorků. Průměrná vlhkost zrna byla 11,2 % (norma max. 15 %: min. 10,0 %, max. 13,9 %) a normě vyhověly všechny vzorky. Průměrný přepad zrna nad sítím 2,5 mm byl 89,7 % (norma min. 85 %: min. 67,1 %, max. 99,1 %) a normě vyhovělo 79 % vzorků. Průměrný obsah příměsí sladařsky nevyužitelných byl 1,3 % (norma max. 3 %: min. 0,2, max. 3,5 %) a normě vyhovělo 97 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí částečně sladařsky využitelných bylo 4,5 % (norma max. 6 %: min. 0,7 %, max. 27,8 %) a normě vyhovělo 79 % vzorků. Průměrná klíčivost v peroxidu vodíku byla 98,5 % (norma min. 96 %: min. 93 %, max. 100 %) a normě vyhovělo 99 % vzorků.

Průměrná objemová hmotnost byla 65,5 kg/hl (min. 58,7 kg/hl, max. 71,8 kg/hl), průměrný obsah škrobu byl 64,4 % (min. 60,2 %, max. 67,3 %) a číslo poklesu bylo průměrně 302 s (doporučené min. 220 s: min. 102 s, max. 368 s).

Kvalita ječmene z dosud provedených analýz se jeví jako dobrá. Příznivý je vysoký přepad zrna nad sítím 2,5 mm a vysoká klíčivost. Dusíkaté látky jsou v širokém rozmezí a jejich obsah je spíše nižší. Méně příznivý je občasný výskyt fuzárií na sklizeném zrna a nižší číslo poklesu z některých lokalit Středočeského a Moravskoslezského kraje.

Žně k 19. srpnu 2024 stáhnout [\(xls, 87 kB\)](#)